

Koncept for Ringsted Sundhedshus

Bilag 1

Indledning

Baggrund for konceptet

Byrådet i Ringsted er ambitiøse og ønsker at være på forkant med udviklingen. Det er Ringsted kommunes ambition, at borgerne skal have sundhedsydelser, der virker – vi vil ikke kun mere af det samme, vi vil:

- Udvikle og afprøve nye veje
- Sikre at der sker en løbende tilpasning med udgangspunkt i løbende dokumentation og evaluering af indsatser
- Understøtte at borgerne har mest mulig selvbestemmelse og størst mulig frihed i deres liv, fordi de har det bedst mulige funktionsniveau

Derfor er der afsat penge til et nyt sundhedshus i forbindelse med budgetaftalen for henholdsvis 2014 og 2015, og siden 2014 har en politisk nedsat styregruppe arbejdet med udviklingen af et sundhedshus.

Formål: *Hvad skal konceptet kunne*

Dette koncept indeholder forslag til hvilke konkrete indsatser og tilbud, som Ringsted kommunes sundhedshus kan indeholde. Samtidig indeholder konceptet en beskrivelse af de ønsker og ambitioner, som i sidste ende, Byrådet har for udvikling af sundhedshuset i samspil med borgere, virksomheder, frivillige, foreninger og private sundhedsudbydere og ikke mindst i forhold til samarbejdet med Region Sjælland. Alle indsatser nævnt i dette koncept, er baseret på materiale fra styregruppens arbejde.

Ud over de konkrete indsatser og tilbud er der en række anbefalinger af organisatorisk karakter. Disse kan understøtte de visioner, som Ringsted kommune har med sundhedshuset. Anbefalingerne fremgår bagerst i konceptet.

Målgruppen: *Hvem henvender konceptet sig til*

Konceptet henvender sig i første omgang til Ringsted Byråd. Derfor er der fokus på at klarlægge de udfordringer, som Ringsted Kommune har på sundhedsområdet samt på forslag til konkrete indsatser og tilbud, som kan placeres i et sundhedshus. Det er ikke hensigten at konceptet i sin nuværende form skal anvendes i ekstern kommunikation, men konceptet vil kunne indgå i det materiale, der skal udarbejdes til dialogen med andre interessenter. På sigt vil det også kunne indgå i grundlaget for udarbejdelse af kommunikationsmateriale til blandt andet brugere af et sundhedshus og kommunens øvrige borgere.

Opbygning af konceptet

Konceptet består af syv afsnit, der afdækker udfordringer og forslag til løsninger på i alt syv forskellige områder. Konceptet er ikke opdelt efter målgrupper eller sygdomsområder. De syv områder dækker både de relevante målgrupper for sundhedshuset. Samtidig afspejler de nogle værdier, som styregruppen anbefaler også bliver bærende for sundhedshuset fremadrettet.

Ringsted
Kommune

Det handler blandt andet om at skabe sammenhængende forløb, styrke samarbejdet mellem aktører, understøtte inddragelsen af borgere og foreninger med flere og se positivt på de teknologiske muligheder.

De enkelte afsnit er opbygget med en beskrivelse af udfordringerne, og hvor det er relevant også eksempler på, hvad andre kommuner gør. Derefter kommer forslag til fremtidige indsatser, tilbud og organisering, som udelukkende bygger på de forslag, der er kommet frem i kommunens eget baggrundsmateriale (se bilag 1.1).

Illustration af de 7 værdier og indsatsområder i sundhedshuset

Ud over de konkrete forslag til tilbud og indsatser har styregruppen identificeret en række organisatoriske og systemiske forudsætninger i kommunalt regi, som det er vigtigt at imødekomme, for at kommunens ambitioner vedrørende sundhedshuset kan indfries. Disse forudsætninger fremgår af det sidste afsnit i konceptet.

Konceptet bygger på en række materialer blandt andet interview med styregruppens medlemmer, interview med fagpersoner på området i Ringsted kommune og eksterne fagpersoner med relevant viden. Hertil kommer fokusgruppeinterview med borgere og pårørende og en beskrivelse af fem udvalgte borgerforløb på baggrund af interview med fagpersoner i regionen og kommunen. Dette materiale danner grundlag for de tilbud og indsatser, der er listet i konceptet. Endvidere er der udarbejdet desk research med fokus på afdækning af udfordringerne for sundheden i Ringsted kommune og desk research med afdækning af best practice i forhold til en række udvalgte målgrupper.

Oversigt over baggrundsmaterialet er vedlagt som bilag 1.1.

Ringsted
Kommune

1. Vi guider borgerne hele vejen

I Ringsted Kommune er det ambitionen, at der er én indgang til alle spørgsmål om sundhed og sygdom. Borgere og virksomheder i Ringsted Kommune skal have ét sted, hvor de kan få svar på deres spørgsmål om sundhed og sygdom, og hvor de kan blive guidet til den rette indsats. Dette gælder uanset om det er:

- Forebyggelse eller behandling
- I kommunalt, regionalt eller privat regi
- Visiterede ydelser eller åbne tilbud

Sundhedshuset er indgangen til "det nære sundhedsvæsen" i Ringsted Kommune og dermed samlingspunkt for viden om sundhedsfremme, forebyggelse, træning, rehabilitering og pleje. Desuden findes viden om, regionale og private behandlingsmuligheder. I Ringsted kommunes sundhedshus arbejder vi for at nedbryde siloer. Vi inddrager hinandens faglighed og arbejder sammen på kryds og tværs af kommunale centre, regionale afdelinger og private sundhedsudbydere.

Både patienter og pårørende skal sikres et overblik over de tilbud og ydelser, som findes på sundhedsområdet. Særligt de borgere som har kontakt med flere kommunale instanser, som eksempelvis sundhedsområdet og jobcenteret, kan have fordel af et bedre overblik. Det kan for eksempel være i form af en kontaktperson eller tovholder, som de kan henvende sig til¹.

Medarbejdere og borgere arbejder sammen om at sikre, at borgeren hurtigst muligt kan genoptage sit "normale" liv – vende tilbage til arbejde, deltage i aktiviteter og være selvhjulpne. Borgerne oplever, at medarbejdere i Ringsted Kommune, i regionen og egen læge deler relevant viden og samarbejder koordineret og med de samme metoder med udgangspunkt i borgerens plan².

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

Adskillige undersøgelser bekræfter, at sammenhæng og koordination i patientforløb er en af sundhedsvæsenets store udfordringer. Det gælder både for de patienter, der bevæger sig på tværs af sektorgrænser for eksempel mellem almen praksis, sygehus og kommune og for de patienter, der bevæger sig mellem forskellige aktører inden for samme sektor for eksempel sygedagpengemodtagere.

Senest viser Sundhedsstyrelsens og SFI's undersøgelse af sygdomsbyrden i Danmark, at der er årsager til sygedage og tilkendelse af førtidspension er forskellige for mænd og kvinder. Undersøgelsen viser også, at der er behov for en indsats overfor både psykiske og somatiske lidelser.

En undersøgelse gennemført for KL i 2013 viser, at et enkelt sygedagpengeforløb over 52 uger koster kommunen 200.000 kr. Årsagerne til de lange forløb er blandt andet lange udredningsforløb (især i forhold til borgere med psykiske problemer). En tidlig indsats kan være med til at forebygge de langvarige forløb.

Evaluerings af indsatser i andre kommuner rettet mod kroniske patienter bekræfter, at et styrket samarbejde mellem de sundhedsprofessionelle på tværs af sektorgrænser, både forbedrer patienternes

¹ Fokusgruppeinterview med patienter og pårørende i Ringsted Kommune

² Sundhedsaftale 2015 - 2018

oplevelse af et sammenhængende forløb, og løfter effekten af indsatsen, så flere patienter får større gavn af den³.

Viden fra etablering af tværgående indsatser rettet mod sygedagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere i andre kommuner peger blandt andet på behovet for, at kommunerne har indsigt i psykisk sygdom.⁴

Ringsted
Kommune

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

Ringsted kommune ønsker at samle flere funktioner i sundhedshuset. Det skal være med til at gøre det lettere for borgerne at få et overblik over de forskellige tilbud og ydelser på sundhedsområdet. Derudover skal det medvirke til, at borgerne får et sammenhængende forløb på områder, der i dag opleves som meget komplicerede.

Sideløbende med nedenstående indsatser vil Ringsted kommune arbejde med kommunikationen omkring kommunens tilbud og ydelser på sundhedsområdet. Det gælder den præsentation, der er på kommunes hjemmeside, og det gælder i forhold til at øge den viden, som kommunens medarbejdere og eksempelvis almen praksis har om kommunens sundhedstilbud.

For at kunne guide borgeren hele vejen er det afgørende, at der også arbejdes med at styrke koordinationen på tværs af sektorer, da det har stor betydning for borgerens samlede oplevelse af forløbet. Der vil således være indsatser, som forudsætter en dialog og et øget samarbejde med regionen og de private sundhedsaktører.

Eksisterende indsatser der samles / placeres i sundhedshuset

1. Kommunens sygeplejefaglige specialister (sårpleje, demens, hjerneskade, inkontinens, palliation og udskrivelsesygeplejersker) samles i sundhedshuset, hvor de får klinik. Der skal fortsat være en udkørende funktion til de borgere, der ikke kan komme i klinikken.
2. Kommunens træningsterapeuter får base i sundhedshuset.
3. Patientuddannelser gennemføres fortsat i sundhedshuset. De sundhedsfaglige specialister medvirker til udvikling og gennemførelse af patientuddannelser. Der etableres mindre hold for borgere, som også har andre udfordringer for eksempel sygedagpenge- og kontanthjælpsmodtagere.
4. Sundhedstjenesten placeres fysisk i sundhedshuset, og mulighederne for at tilknytte en jordemoder undersøges. Sundhedstjenestens indsatser og tilbud til gravide, nybagte forældre og småbørn placeres i sundhedshuset. (OBS – dette forslag er ikke drøftet med børnecenteret, og andre hensyn kan tale imod en fysisk placering i sundhedshuset).

Nye kommunale indsatser der foreslås udviklet og placeres i sundhedshuset

1. I sammenhæng med sygeplejeklinikken undersøger kommunen muligheden for at etablere en telefonvagt med virtuel opkobling. Her kan borgere med kronisk sygdom få rådgivning om håndtering af deres sygdom. Dette forudsætter dog samarbejde og dialog med både regionen og almen praksis.
2. Kommunen undersøger mulighederne for at videreudvikle tilbuddene om smertebehandling, som for eksempel kan placeres i sundhedshuset.

³ [KORA analyse: Styrket indsats for kroniske patienter](#)

⁴ [KORA undersøgelse: Oplevelser af mødet med social- og sundhedsvæsenet](#)

Ringsted
Kommune

3. Kommunen undersøger mulighederne og behovene for at etablere palliative pladser. Det kan være i sundhedshuset eller i andet regi for eksempel i samarbejde med andre kommuner i regionen.
4. Kommunen gennemfører løbene systematisk brugerundersøgelser blandt de borgere og pårørende, som har kontakt til sundhedshuset. Det sker med henblik på at kunne justere og forbedre tilbud og indsatser, så de matcher borgernes behov.

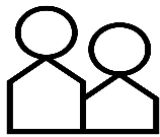
Nye kommunale indsatser der udvikles i samarbejde med arbejdsmarkedsområdet

Sygedagpenge- og kontanthjælpsmodtagere med sundhedsproblemer får tilbud om et koordineret forløb i sundhedshuset. Borgeren skal motiveres til at deltage i tilbud med blandt andet fysisk træning og i skræddersyede ressourceforløb. Koordinering fokuserer på videndeling og information mellem de forskellige instanser i kommunen.

Udvikling og igangsættelse af livsstilskurser med fokus på blandt andet empowerment, mestring, mindfulness, træning og patientuddannelser rettet mod borgere med psykiske vanskeligheder og/eller borgere, der både har fysiske og psykiske problemer.

Ringsted
Kommune

2. Sammen skaber vi sundhed – borgere, virksomheder, foreninger og frivillige

I Ringsted Kommune er det ambitionen, at borgerne tager ansvar for egen sundhed og trivsel – og at de vil tage medansvar for at hjælpe deres medborgere, til også at kunne tage ansvar.

I sundhed er alle ikke lige. Sociale relationer, netværk, civilstatus, socialklasse og den enkelte borgers ressourcer er vigtige faktorer, der ofte har stor betydning for helbred, sundhed og trivsel. For at reducere ulighed i sundhed skal flere borgere end tidligere hjælpes. Det kræver en indsats af kommunen, men samtidig er det vigtigt, at andre som for eksempel familie, frivillige, virksomheder og sociale fællesskaber kommer på banen.

Derfor skal kommunen facilitere lokale indsatser, sociale fællesskaber og netværk, hvor borgere hjælper borgere. Kommunen har et medansvar for at facilitere og skabe rammerne for den lokale indsats. Det er vigtigt for både patienter og pårørende, at sundhedspersonerne har overblik over de tilbud, som er tilgængelige. Indsatser målrettet pårørende kan sikre et bedre forløb for både patienter og pårørende. For at sikre at borgerne ikke skal bruge ressourcer på at finde arrangementer fra patientforeninger og lignende, kan sundhedshuset være rammen, så arrangementer og viden er samlet ét sted.

I sundhedshuset skal der være rum til, at alle der har ressourcer og lyst, kan være med til at hjælpe sig selv og andre til at tage ansvar for egen sundhed og eget liv. Medarbejderne skal aktivt involvere foreninger, frivillige, civile aktører, virksomheder og fagprofessionelle, hvor det kan gøre en forskel.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

I dag deltager 30 procent af borgerne i Region Sjælland i frivilligt arbejde, og undersøgelser viser, at yderligere 20 procent gerne vil⁵. Undersøgelser af det frivillige arbejde i Danmark generelt viser, at det frivillige arbejde primært foregår på idræts og kulturområdet (44 %), men at sundhed og forebyggelsesområdet følger lige bagefter (40 %). De fleste engagerer sig i det frivillige arbejde, fordi de gerne vil hjælpe andre, og fordi de gerne vil indgå i et fællesskab. Spørger man de frivilliges organisationer for eksempel patientforeningerne, så peger 58 % på, at de har et samarbejde med en kommune, og det blandt andet handler om videndeling, fælles projekter og løbende dialog. De frivillige organisationer peger på, at det gode samarbejde med kommunerne skaber synergi og giver en mere helhedsorienteret indsats. Udfordringerne er til gengæld, at kommunens strukturer og fokus på ressourcer kan opleves som en barriere for samarbejdet med de frivillige⁶.

En undersøgelse gennemført af KL viser, at kommunerne ser store gevinster ved samarbejdet med frivillige, blandt andet fordi det fremmer fællesskab og øger brugeroplevelsen kvalitet.

⁵ [Region Sjælland](#)

⁶ [Frivillirapport 2012](#)

Ringsted
Kommune

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

1. Foreninger, frivillige og pårørende er en væsentlig ressource i det nære sundhedsvæsen, og der skal være plads til dem i sundhedshuset. Det skal ske ved for eksempel at tilbyde lån af lokaler og understøtte aktiviteter, der igangsættes af frivillige. Det kan også ske ved etableringen af en pårørende café.
2. En frivilligkoordinator eller tilsvarende funktion placeres i sundhedshuset med ansvar for at have et overblik over, hvilke foreninger og netværk der kan trækkes på, og med ansvar for at koordinere og igangsætte aktiviteter med involvering af frivillige og patientforeninger.
3. Sundhedshuset har åbningstider, der matcher både borgere og virksomheders behov. Huset skal være let tilgængeligt uanset transportform, og indretningen skal være handicapvenlig
4. Sundhedshuset skal danne rammen om lokale forebyggelsesaktiviteter, der giver borgerne motion og socialt samvær. I samarbejdet med patientforeninger og lokale idrætsforeninger med flere, opfordres der til etablering af forebyggelsesaktiviteter. Kommunen undersøger mulighederne for at kunne støtte forebyggelsesaktiviteter.
5. I sundhedshuset igangsættes aktiviteter, der skal styrke borgernes sociale relationer og netværk og modvirke ensomhed. Dette gerne i samarbejde med det relevante sundhedsfaglige personale, patientforeninger og frivillige. Der skal så vidt muligt igangsættes indsatser målrettet forskellige aldersgrupper og borgere med særlige behov. Indsatserne sammentænkes med de velfungerende initiativer, der allerede er i kommunen som for eksempel Cafe Ingeborg.

3. Sundhed tæt på borgerne: Regionale indsatser lokalt

Ringsted
Kommune

I Ringsted Kommune er det ambitionen, at borgerne skal have nem adgang til flest mulige sundhedsydelser tæt på, uanset om disse stilles til rådighed af kommunen, regionen eller af private sundhedsudbydere. Dette under hensyntagen til behovet for specialiseret behandling med høj kvalitet.

Ved at placere relevante indsatser og tilbud i sundhedshuset får borgerne nem adgang til disse. Det kan øge sandsynligheden for, at flere, blandt andet ressourcetsvage borgere, bruger de ydelser, som de er visiteret eller henvist til. Samtidig øges muligheden for samarbejde mellem de aktører, der er placeret i sundhedshuset og dermed muligheden for at sikre borgerne et sammenhængende forløb. Endelig giver den fælles placering gode muligheder for fælles læring. I sundhedshuset faciliteres et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, sådan at sammenhæng og deling af viden giver borgerne de bedste forløb.

Det forventes for eksempel, at placering af alment praktiserende læger og andre private sundhedsudbydere i sundhedshuset, kan give store fordele i forhold til at opnå kendskab til og forståelse for hinandens præmisser. Dette kan være med til at sikre hurtigere behandlingsforløb og større sammenhæng, men det er en forudsætning, at parterne forpligtes på dette, og at samarbejdet faciliteres i en opstartsperiode. På mødet med almen praksis gav lægerne udtryk for, at de er interesserede i et forpligtende samarbejde og ser, at der kan skabes større sammenhæng for borgerne.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

En undersøgelse gennemført af KL i september 2014 viser, at flere kommuner på en lang række områder prioriterer at opruste indsatsen for at forebygge indlæggelser og genindlæggelser. Det sker blandt andet ved en styrkelse af hjemmesygeplejen og akutindsatsen samt et styrket samarbejde med regionen om at løse opgaver kommunalt. Det sker endvidere ved at styrke rehabiliterings- og træningsområdet (82 %), at styrke af de ansattes kompetencer i forhold til tidlig opsporing (75 %), og styrke sygeplejen inden for det akutte område (75 %).

Holstebro Kommune er sammen med Region Midtjylland i gang med at udvikle Center for Sundhed, der skal stå færdigt i 2017. Centret skal fra starten huse en række kommunale sundhedstilbud, blandt andet genoptræningsindsatsen og midlertidige opholds- og akutpladser til ældre og kronisk syge borgere.

I næste etape udvides med praktiserende læger og speciallæger, og i sidste etape kommer en række regionale funktioner til. Der er for eksempel tale om ambulante hospitalsfunktioner såsom medicinske ambulatorier, røntgen, lokaldialyse, akutklinik og ambulante behandlingspsykiatri. Baggrunden for Center for Sundhed er en fælles samarbejdsaftale mellem regionen og kommunen, der fulgte i forlængelse af vedtagelsen af den regionale sygehusplan i 2007⁷.

⁷ [Holstebro, Center for Sundhed](#)

Ringsted
Kommune

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

Forudsætningen for at flere af de listede indsatser herunder kan placeres i sundhedshuset, er, at der kan indgås aftaler med regionen og private sundhedsaktører. De listede ydelser skal således betragtes som foreløbige forslag, der skal indgå i de videre drøftelser med regionen med flere

- 1.** Almen praksis og andre sundhedsudbydere, som for eksempel speciallæger og ergo- og fysioterapeuter, tilbydes at etablere klinik i sundhedshuset. Formålet er, som nævnt ovenfor, at understøtte fælles forståelse og læring og dermed skabe bedre sammenhæng til gavn for borgerne.
- 2.** I sundhedshuset skal der være plads til de regionale funktioner, det er mest hensigtsmæssigt for borgerne, at have adgang til lokalt. Det kunne for eksempel være:
 - Blodprøvetagning, røntgen, CT og MR scanninger
 - Ambulatoriefunktioner: Hjerte- kar, KOL, diabetes, vægtkontrol af børn og urologi
 - Jordemødre herunder svangrekontrol og fødselsforberedelse
- 3.** I praksis betyder det, at alle røntgenydelser også CT og MR scanning og laboratorium fastholdes i kommunen, når sygehuset lukker.
- 4.** En regional patientrådgiver får kontor i sundhedshuset.
- 5.** Der etableres et "multikonsultationsrum", som kan anvendes til regionale ambulatoriefunktioner med mere.
- 6.** Det eksisterende samarbejde med lægevagten fastholdes, således at lægevagten fortsat har lokaler i sundhedshuset.
- 7.** Der tilknyttes en arbejdsmediciner til sundhedshuset. Arbejdsmedicineren kan bistå med at foretage en "allround" udredning af sygedagpengemodtagere og borgere på kontanthjælp, hvilket kan være med til at forkorte sagsbehandlingstiden. Arbejdsmedicineren kan for eksempel bidrage til at sammensætte et relevant skræddersyet ressourceforløb for den enkelte borger.

Ringsted
Kommune

4. Høj kvalitet i de kommunale sundhedsydelser: Vi forebygger indlæggelser og genindlæggelser

I Ringsted Kommune er det ambitionen at forhindre alle forebyggelige indlæggelser og genindlæggelser i relation til ældre medicinske patienter og patienter med kroniske lidelser. Det forudsætter dialog og forhandling med regionen og andre private sundhedsaktører.

Det kræver et tæt samspil mellem læger, vagtlæger, sygehus, kommunale medarbejdere, borger og eventuelt pårørende at sikre, at borgeren kan være i eget hjem og modtage eventuel færdigbehandling. Dette kan endvidere understøttes af for eksempel monitorering i eget hjem. For de borgere der er for syge til eget hjem men for raske til sygehus, skal der være mulighed for ophold på akutpladser og midlertidige pladser i sundhedshuset i en kort og afgrænset periode.

Uanset om borger er i eget hjem eller på akut- eller midlertidig plads, er det altid målsætningen at sikre, at borgeren opnår det højeste mulige funktionsniveau, og dermed er helt eller delvis uafhængig af hjælp fra andre. Derfor er det en grundlæggende forudsætning, at alle arbejder med udgangspunkt i en rehabiliterende tankegang.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

Befolkningen i Ringsted kommunen bliver i de kommende år ældre. Særligt andelen af ældre over 70 år forventes at stige i de kommende år. Selvom flere ældre i dag har et godt helbred og er selvhjulpne, så vil der også være en voksende gruppe, som har behov for en kommunal sundhedsindsats. Eksempelvis forventes antallet af demente borgere at stige i de kommende år, blandt andet fordi vi lever længere.

Ringsted kommune er allerede langt fremme i forhold til at sikre gode sundhedstilbud og ydelser til ældre borgere blandt andet med Knud Lavard centeret, og Ringsted kommune har etableret en række midlertidige- og akutpladser. Undersøgelser bekræfter, at de forskellige ordninger, der er etableret for at styrke koordinationen omkring udskrivning af den ældre medicinske patient har en effekt, under forudsætning af at der samtidig er et godt og velfungerende samarbejde mellem de sundhedsprofessionelle aktører på tværs af sektorer⁸. Det er således en forudsætning, at der etableres en velfungerende dialog og samarbejde med regionen og andre sundhedsaktører.

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

1. Almen praksis tilbydes at etablere klinik i sundhedshuset, og efterfølgende indgås aftaler med de praktiserende læger om lægelig bistand på midlertidige- og akutpladser.
2. Med udgangspunkt i sundhedshuset etableres et samarbejde med sygehusene i regionen om sidemandsoplæring i håndtering af nye behandlinger. Eksempelvis for de sygeplejersker der arbejder ved kommunens akutpladser og for de sundhedsfaglige specialister, der arbejder i klinikken i sundhedshuset.
3. I samarbejde med regionen udvikles indsatser, der kan forhindre forebyggelige indlæggelser og genindlæggelser blandt andet med udgangspunkt i sundhedshuset.

⁸ DSI Notat: Forebyggelse af indlæggelser

Ringsted
Kommune

4. Der etableres et "sanserum" i sundhedshuset med inspiration fra Norge. Rummet kan anvendes af mange målgrupper for eksempel psykiatriske patienter, borgere der lider af stress og ældre. Gennem stimulering af forskellige sanser giver rummet afspænding og ro, og brugernes stress- og angstniveau mindskes. Rummet kan også anvendes af borgere, som har brug for lysbehandling mod vinterdepression.
5. Kommunen afdækker behovet for at videreudvikle og understøtte de eksisterende midlertidige pladser og akutpladser i kommunen.

Ringsted
Kommune

5. Vi satser på evidens og høj faglighed: rehabilitering, genoptræning og træning

I Ringsted Kommune er det ambitionen, at rehabilitering, genoptræning og træning skal sikre borgerne det højeste mulige funktionsniveau, så de kan leve et selvstændigt og aktivt liv. Derfor er det også vigtigt, at rehabilitering, genoptræning og træning planlægges i samarbejde med den enkelte med udgangspunkt i deres individuelle situation. Den høje faglighed, omsorg og kvalitet, som borgerne møder, når de anvender tilbuddene, har meget stor værdi for både borgerne og deres pårørende. Derfor giver det god mening, at bygge videre på den viden og erfaring, som kommunen allerede har, når der skal tilrettelægges nye tilbud og ydelser.

I sundhedshuset arbejdes med udgangspunkt i nyeste viden om, hvad der virker. Træningsområdet organiseres sådan, at det er nemt at justere de enkelte tilbud løbende med udgangspunkt i borgerens behov. De forskellige indsatser, den måde de er sat sammen på og effekterne af dem dokumenteres, som udgangspunkt for løbende justeringer.

Digitale og virtuelle muligheder for træning anvendes mest muligt. Dermed får borgerne mulighed for at træne, når det passer dem bedst. Vi er hele tiden opmærksomme på at arbejde med de metoder, der giver mest "værdi for pengene". I Ringsted Kommune er den rehabiliterende arbejdsform i fokus alle steder, hvor det er relevant, og der arbejdes efter et fælles rehabiliteringsbegreb.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

Andelen af borgere i Ringsted med kroniske sygdomme som KOL og diabetes ligger tæt på landsgennemsnittet, som er 4 – 5 % af befolkningen. Ser man på risikofaktorerne for udviklingen af sygdommene, så er 7 % af borgerne i kommunen storrygere, mens knap hver femte ryger dagligt. Omkring 16 % af borgerne i kommunen er overvægtige og knap 14 % har et problematisk alkoholforbrug.

En række kommuner har undersøgt de direkte og indirekte kommunale omkostninger forbundet med kroniske sygdomme som blandt andet KOL, diabetes og kræft. Undersøgelserne viser, at der er markante afledte udgifter til plejehjem, boligydelse og overførselsindkomster. Der er således både menneskelige og økonomiske grunde til at forebygge udviklingen og forværringen af kroniske sygdomme.

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet forebyggelsespakker med anbefalinger og viden om effekten af forebyggelsesindsatser, som kommunens indsats blandt andet tager afsæt i. Andre kommuner er gået sammen om indsatserne på nogen områder. Det gælder eksempelvis for seks kommuner i Region Hovedstaden, der er gået sammen om at etablere et specialiseret rehabiliteringstilbud til kræftramte borgere, når de kommer hjem fra hospitalet.

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

Ringsted kommune ønsker at give endnu flere borgere mulighed for at få glæde af de tilbud og ydelser, som samles i sundhedshuset. Det gælder eksempelvis genoptræning, som der er meget stor tilfredshed med. Derfor arbejder kommunen for at gøre ydelser og tilbud tilgængelige for flere af de borgere, som kan have gavn af dem. Det kan eksempelvis være borgere, der er på vej til at udvikle en kronisk sygdom, som kan have glæde af en forebyggende indsats.

Ringsted Kommune

1. Kommunen arbejder videre med de åbne og gratis tilbud om livsstilsrådgivning og motion særligt rettet mod borgere, der er i risikogruppen for at udvikle en kronisk sygdom. Eksempelvis borgere der i almen praksis eller i klinikken får konstateret, at de er på vej til at udvikle en kronisk sygdom som for eksempel KOL, hjerteproblemer eller diabetes.
2. Mulighederne for træning i sundhedshuset udvides, så flere får mulighed for at benytte sig af de gratis træningsfaciliteter, og så flere kan blive ved med at træne i længere tid (vedligeholdelsestræning). Dette kan blandt andet være i forhold til målgruppen på arbejdsmarkedsområdet. Træningsfaciliteterne udvides i forhold til i dag.
3. I regi af sundhedshuset igangsættes udviklingen af indsatser, der kan forhindre forebyggelige indlæggelser. Udviklingen skal ske i samarbejde med relevante sundhedsaktører i for eksempel regionen og almen praksis med flere, hvor det giver mening. Udviklingen skal ske med afsæt i best-practice fra andre kommuner.

6. Teknologi giver muligheder: Telemedicin og virtuelle løsninger

Ringsted
Kommune

I Ringsted Kommune er det ambitionen at være foregangskommune i brugen af virtuelle løsninger til at understøtte borgernes mulighed for at klare sig selv mest og bedst mulig – længst mulig.

Borgerne – især børn og unge – bliver mere og mere digitale. I Ringsted Kommune tager vi imod den teknologiske udvikling med åbne arme, fordi teknologi kan åbne for nogle helt nye muligheder på sundhedsområdet. Det kan være i form af en app, der giver mulighed for at understøtte borgerens mestring af egen situation, eller som kan minde om, at det er tid til træning, komme med forslag til øvelser eller opskrifter til sunde måltider.

Øget brug af telemedicin, digitale og virtuelle løsninger samt elektroniske hjælpemidler kan være med til at give borgerne en høj grad af selvstændighed, og øge borgernes mulighed for at fastholde, vedligeholde og genopbygge et tilfredsstillende funktionsniveau.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

I Horsens Kommune har man udviklet 15 virtuelle akutpladser. I praksis fungerer de ved, at der opstilles en transportabel videoterminal hos borgeren. Videoterminalen giver adgang til samtaler med sundhedsprofessionelle, målinger og virtuelle konsultationer. På et senere tidspunkt bliver der også mulighed for at anvende dagsplaner til støtte og overvågning af blandt andet indtag af medicin og væske samt genoptræning. Samtidig giver den virtuelle løsning de sundhedsprofessionelle mulighed for overvågning af og konsultationer med borgere⁹.

Andre eksempler på enkle virtuelle løsninger bliver taget i brug i forhold til lettere demente borgere, så kan blive boende med de pårørende i eget hjem. Det kan eksempelvis være alarmer på vandhaner og komfurer, som giver tryk i hjemmet, så den demente kan blive boende.

Det foreslås, at følgende indsatser og tilbud placeres i sundhedshuset

1. "Vidensbank" med viden om digitale og virtuelle løsninger, der kan understøtte, at borgeren også træner hjemme. Denne viden kan for eksempel opbygges hos en fagperson, som medarbejdere og borgere efterfølgende kan spørge til råds og hente vejledning hos.
2. I samspil med blandt andet "vidensbanken", beskrevet ovenfor, skal man i sundhedshuset afprøve digitale og virtuelle løsninger med den målsætning at:
 - a. Virtuelle løsninger i videste muligt omfang tages i brug til rehabilitering, genoptræning og træning
 - b. Virtuelle løsninger afprøves i forebyggelsesindsatser
 - c. Der etableres mulighed for at komme i kontakt med kommunens medarbejdere virtuelt
 - d. Virtuelle løsninger anvendes mest mulig for at understøtte borgere med kroniske lidelsers mulighed for mestring af egen situation
3. Borgere, der vurderes at have gavn af løsningerne, får stillet digitale og virtuelle løsninger til rådighed. Målgruppen er borgere i alle aldersgrupper.

⁹ Læs mere: [Horsens på forkant med sundhed](#)

Ringsted
Kommune

4. For borgere med et nedsat funktionsniveau kan hjælpemidler være med til at gøre dem uafhængige af hjælp udefra. I Sundhedshuset etableres en "hjælpemiddelbolig", hvor borgerne kan få mulighed for at se og afprøve forskellige hjælpemidler. Det skal være muligt at afprøve både de hjælpemidler, der stilles til rådighed af kommune og region samt de hjælpemidler, som borgeren selv kan købe.
5. Ringsted kommune vil afdække mulighederne for at øge brugen af telemedicin, som betyder, at flere behandlinger kan ske lokalt:
 - a. I borgerens eget hjem med kontakt til egen læge eller sygehus
 - b. På akutpladser og midlertidige pladser med kontakt til egen læge eller sygehus
 - c. Hos egen læge med kontakt til sygehus eller anden speciallæge

7. Psykiatriområdet

I Ringsted Kommune er det ambitionen at udvikle og afprøve en model for at lægge distriktpsychiatrien og socialpsychiatrien sammen under kommunal ledelse. Formålet er at forbedre behandlingen af psykiatriske patienter og forebygge indlæggelse på psykiatrisk hospital.

Borgere med psykiatriske problemstillinger er særligt sårbare. Det betyder, at de har et særligt behov for en koordineret og sammenhængende indsats mellem kommunale og regionale tilbud. Samtidig ved vi, at denne gruppe borgere ofte ikke kan rummes sammen med andre borgere. Det skyldes blandt andet, at de har svært ved at færdes, hvor der er mange mennesker, og samtidig mødes misbrugere ofte med mistro. Derfor er det vigtigt at overveje, hvilke indsatser og tilbud til denne målgruppe, der fysisk kan placeres sammen med det øvrige sundhedshus, og hvilke der fysisk bør placeres et andet sted, men fortsat kan være i sundhedshusets regi.

Både psykisk syge og misbrugere har en overdødelighed i forhold til andre grupper. De har blandt andet ofte svært ved at tage ansvar for eget liv i samme omfang som andre borgere, og de har svært ved at indgå i et behandlingsforløb. I sundhedshuset skal vi arbejde på at bygge bro mellem somatik og psykiatri ved at udvikle tilbud, som kan være med til at udligne disse uligheder. Det kræver, at vi udvikler og etablerer særlige indsatser.

Udfordringer og muligheder i Ringsted kommune

En undersøgelse gennemført af KL i september 2014 viser, at 53 % af kommunerne allerede har et akuttilbud på psykiatriområdet, mens 15 % planlægger at etablere et akuttilbud inden for det næste ½ år for at forebygge (gen)indlæggelser blandt borgere med psykiske lidelser.

71 % af kommunerne med et psykiatrisk akuttilbud, har et akuttilbud med overnatningsmulighed ved akut behov, 63 % har et akuttilbud med faste åbningstider for telefonisk henvendelse ved akut behov og 48 % har et akuttilbud med udgående støtte ved akut behov¹⁰.

I flere regioner er kommuner gået sammen om at etablere ambulante misbrugsbehandling, så de sikrer tilstrækkelig kapacitet til at opretholde et højt fagligt niveau, og så de har gode muligheder for selv at præge behandlingen. Erfaringen fra andre kommuner er, at alene viden om, at der er mulighed for telefonisk kontakt og ophold på døgnplads, kan være nok til, at borgerne kan klare sig igennem for eksempel weekenden.

Det foreslås, at der arbejdes med følgende indsatser og tilbud

1. I samarbejde med regionen sammenlægges social- og distriktpsychiatri i én enhed. Enheden og de forskellige tilbud der er knyttet til denne, placeres uden for sundhedshuset, og i samarbejde med regionen afdækkes relevante indsatser og tilbud i enheden
 - a. Det undersøges, hvorvidt det er relevant og muligt med oprettelsen af et lille antal døgnpladser, hvor borgerne har mulighed for at være i 24 timer i særligt kritiske situationer.

¹⁰ KL analyse: Mod et sundhedsvæsen på to stærke ben.

Ringsted
Kommune

- b. I tilknytning til døgnpladserne etableres desuden en telefonisk hotline med virtuel opkobling, så borgerne kan ringe (også aften og weekend), når de bliver utrygge eller har angstanfald med videre.
 - c. Muligheden for børnepsykiatrisk udredning og behandling ved lettere psykiske lidelser skal undersøges. Det kan for eksempel dreje sig om børn med angst / psykisk skrøbelighed, tvangstanker / tvangshandlinger, vanskeligheder ved at indgå i socialt samspil eller opmærksomhedsproblemer. Det forudsætter, at der kan etableres et samarbejde med regionen og at regionen vil udstationere relevante medarbejdere.
2. Etablering af "Lær at tackle" kurser rettet mod borgere i alle aldersgrupper med lettere psykiske lidelser for eksempel angst, socialfobi, lettere depressioner eller stress.
 3. Der udvikles kurser og forløb målrettet unge med psykiske vanskeligheder, der blandt andet giver sig udslag i cutting, spiseforstyrrelser med flere.
 4. Etablering af en åben anonym rådgivning for borgere med psykiske problemer og misbrugsproblemer. I sammenhæng med rådgivning om misbrugsproblemer overvejes mulighederne for at styrke misbrugsbehandlingen i kommunen eventuelt i samarbejde med andre kommuner og selvejende institutioner.
 5. Der etableres en socialpsykiatrisk akutfunktion i tilknytning til lægevagten.

Ringsted
Kommune

Organisatoriske og systemiske tiltag der understøtter ambitionerne med sundhedshuset

Styregruppen har ydermere diskuteret og identificeret en række organisatoriske og systemiske forudsætninger i kommunalt regi, som er vigtige for, at de ambitioner kommunen har for sundhedshuset kan indfries:

- At der for hver indsats beskrevet i konceptet opstilles en række relevante målsætninger, og igangsættes en systematisk evaluering af kommunens sundhedstilbud, med henblik på at kunne følge og vurdere, hvorvidt tilbuddene har den ønskede effekt
- At der fra starten etableres organisatoriske strukturer omkring sundhedshuset, der sikrer en løbende involvering af frivillige og patientforeninger med flere.
- At indsatsen tænkes bredere end sundhedshuset, og kommunen derfor sikrer at relevante medarbejdere inden for andre områder, blandt andet lærer, socialrådgivere og pædagoger uddannes i tidlig opsporing i forhold til manglende mestringsevne.
- At det overvejes og drøftes, om kommunen skal overtage den fulde finansiering af nogen indlæggelsesforebyggelige diagnoser. I givet fald vil det kræve en aftale med Region Sjælland.